Årsberetning

I 2009 var prisene betydelig lavere enn i 2008, som var et godt år hvor Statkraft valgte å holde høy produksjon og derigjennom utnytte de høye kraftprisene. Sammenlignet med 2008 var den nordiske systemprisen 22 % lavere og den tyske spotprisen 41 % lavere, mens sammenlignet med et gjennomsnitt for perioden 2004-2008 var prisfallet på henholdsvis 2 % i Norden og 15 % i Tyskland. Innlemmelse av ny virksomhet knyttet til byttehandelen med E.ON AG og konsolideringen av SN Power som datterselskap bidro positivt til resultatet. Driftsinntektene økte noe som følge av disse transaksjonene. I 2009 reduserte Statkraft vannkraftsproduksjonen i Norge til et nivå mer i samsvar med årsmiddelproduksjonen.

Aktivitetsnivået i organisasjonen var svært høyt i 2009, og for flere prosjekter ble det tatt avgjørende steg mot realisering. Konsernet har nå sikret et solid potensial for videre vekst, men nivået på satsingen avhenger av eiers vilje til å styrke Statkrafts egenkapital. Statkraft har de siste årene lagt stor vekt på å utvikle vekstmuligheter, og går nå inn i en ny fase, med styrket fokus på effektiv prosjektrealisering.

VIKTIGE HENDELSER

Statkraft overtok ved årsskiftet 2008/2009 aktiva innen vannkraft, gasskraft og fjernvarme gjennom en byttehandel med E.ON AG. I 2009 ble mye ressurser brukt på å integrere de nye kraftverkene. Totalt økte konsernet produksjonskapasiteten med 2433 MW, om lag 20 %, gjennom transaksjonen.

Statkraft økte eierandelen i SN Power fra 50 % til 60 % i januar gjennom en kombinasjon av et kjøp av aksjer fra Norfund og en rettet emisjon i SN Power på 2 milliarder kroner. Statkraftkonsernet økte dermed produksjonskapasiteten med 621 MW, primært vannkraft.

Vannkraft Statkraft overtok i juni 95 % av aksjene i Yesil Enerji fra det tyrkiske selskapet Global Investment Holdings. Overdragelsen gir Statkraft rettighetene til seks vannkraftprosjekter i Tyrkia med et samlet produksjonspotensial på cirka 2 TWh per år.

Tre nye vannkraftverk ble satt i drift i 2009, Rødberg, Sylsjø og Håvardsvatn med en årsmiddelproduksjon på totalt 44 GWh.

Småkraft satte syv nye kraftverk i drift i 2009 med en total årsmiddelproduksjon på 106 GWh.

Tata Power og SN Power signerte i oktober en samarbeidsavtale med målsetning om å utvikle nye eller kjøpe eksisterende vannkraftverk på til sammen 4000 MW i India og Nepal innen 2020. Av dette forventes 2000 MW å bli realisert innen 2015.

Statkraft etablerte i 2. kvartal et kontor i Lyon i Frankrike fordi store deler av de franske vannkraftkonsesjonene skal legges ut på anbud i årene frem til 2030.

Vindkraft Konsortiet Forewind, bestående av partnerne Statkraft, Statoil, RWE npower og Scottish and Southern Energy plc., ble i januar 2010 tildelt sonen Dogger Bank av britiske

myndigheter. Sonen ligger i Nordsjøen, mellom 125 og 195 kilometer utenfor kysten av Yorkshire, og er den største sonen som er tildelt i tredje lisensrunde for utbygging av havvindparker i Storbritannia. Potensialet for utbygging er 9 GW. Statkraft eier 25 % av konsortiet.

Statkraft kjøpte i mars 50 % av aksjene i Statoils prosjekt for utbygging av havvindparken Sheringham Shoal utenfor kysten av Norfolk i Storbritannia. Vindparken, som skal stå ferdig i 2011, vil bestå av 88 turbiner med en total installert effekt på 315 MW. Forventet årlig produksjon for prosjektet er 1,1 TWh.

Alltwalis Wind Farm i Storbritannia ble i desember satt i produksjon. Vindparken i Wales har totalt 10 turbiner og 23 MW installert effekt.

Vindparken Totoral i Chile, hvor SN Power eier 80 %, ble offisielt åpnet i januar 2010. Vindparken består av 23 vindmøller med en total installert effekt på 46 MW.

To deleide selskaper i Storbritannia, hvor Statkraft eier henholdsvis 50 % og 33,9 %, fikk i januar 2010 hver sin konsesjon. Prosjektene har en installert effekt på henholdsvis 18 og 52,5 MW. Konsesjonene er rettskraftige.

Statkraft Agder Energi Vind DA i Norge, hvor Statkraft eier 62 %, fikk i desember konsesjon for en vindpark i Rogaland. Prosjektet har en installert effekt på inntil 150 MW. Konsesjonen er påklaget.

Statkraft SCA Vind AB i Nord-Sverige fikk i 4. kvartal konsesjon for bygging av seks vindparker med en total installert effekt på 1140 MW. Konsesjonene har blitt påklaget.

Statkraft og det svenske skogindustriselskapet Södra inngikk i august en intensjonsavtale om fornybar energi. I oktober inngikk selskapene en avtale om et samarbeid som blant annet innebærer at Statkraft kjøper 90,1 % av Södras selskap for utvikling av vindkraft i Sør-Sverige. Porteføljen inneholder prosjekter i ulike stadier under utvikling med et totalt potensial på om lag 634 MW installert kapasitet. Det første prosjektet fikk konsesjon i oktober, men dette har blitt påklaget.

Gasskraft Som en følge av fusjonen mellom Essent og RWE ble kraftkjøpsavtalen mellom Knapsack Power GmbH og Essent terminert 11. november med virkning fra 31. desember 2009. Den konserninterne kraftkjøpsavtalen ble også terminert. Termineringene vil medføre forenklinger i den operasjonelle driften.

Investeringen i Naturkraft er nedskrevet med totalt 213 millioner kroner i 2009, og 610 millioner kroner siden oppstart av kraftverket. Nedskrivningene skyldes at forventningene til fremtidig spark spread, margin mellom gass- og kraftpris, har falt betydelig og at euro har svekket seg mot den norske kronen. Dette er delvis oppveid av at kraftverket har vist seg å være mer fleksibelt enn antatt, slik at flere marginale perioder med positiv spark spread kan utnyttes.

I 2009 var det en del utilgjengelighet for tysk gasskraft, både planlagt og ikke planlagt, og dette medførte at produksjonen var forholdsvis lav i forhold til total kapasitet. I tillegg har lav spark spread bidratt til forholdsvis lav produksjon fra de tyske gasskraftverkene.

Andre teknologier Kraftproduksjonen ved Statkrafts første solpark, Casale, startet i desember. Parken syd for Roma har en installert effekt på 3,3 MW, og kan produsere 4,5 GWh.

Statkraft og det italienske selskapet Solar Utility SpA undertegnet i september en avtale om kjøp av åtte byggeklare solkraftprosjekter i Puglia-regionen i sørøst-Italia. Prosjektene har en samlet kapasitet på nesten 20 MW, og forventes realisert i løpet av 2010.

Prototypen av saltkraftverket på Tofte ble offisielt åpnet i november. Byggingen av prototypen verifiserer at teknologien fungerer også i et industrielt anlegg.

Kraftavtaler Statkraft og Boliden Odda har inngått en omfattende avtale som ble sluttført i 2. kvartal og trådte i kraft 1. juli. Som et ledd i avtalen inngikk Statkraft og Boliden Odda to langsiktige industrikraftavtaler for perioden 2009–2030. Leveransen på om lag 20 TWh er den største industrikraftavtalen Statkraft har inngått siden 1998. Statkraft SF eier kraftanleggene i Tyssedal, men fallrettigheter og kraftverk er leid ut på myndighetsbestemte

ARVID GRUNDEKJØN

Styreleder og leder av Statkrafts kompensasjonsutvalg, styremedlem fra 2004

BERIT RØDSETH

Medlem av Statkrafts revisjonsutvalg, styremedlem fra 2007

vilkår til AS Tyssefaldene. I tråd med avtalen overtok Statkraft Bolidens 39,88 % av aksjene i Tyssefaldene, og Statkraft har nå en eierandel på 60,17 %. De resterende aksjene eies av Eramet gjennom selskapet DNN Industrier AS.

Statkraft og den svenske papirprodusenten SCA inngikk i 2007 en avtale som blant annet omfattet en tiårig kraftleveranse på 500 GWh per år til Ortviken Pappersbruk. Denne kraftleveransen startet i juni 2009.

Finanskrisen høsten 2008 satte en foreløpig stopp i forhandlingene med kraftintensiv industri om langsiktige kraftavtaler. Med unntak av avtalen med Boliden Odda ble det ikke inngått større langsiktige kraftavtaler i 2009. Imidlertid har etterspørselen for å dekke behovet for kortsiktige handelsløsninger vært betydelig. Statkraft tilbyr en løsning til kraftintensiv industri for å dekke dette behovet, kalt energiservice. Med denne løsningen håndterer Statkraft bedriftenes leveranse av spotkraft som noteres på Nord Pool, håndtering av bedriftenes ubalanse mot Statnett samt behovet for kortsiktig finansiell eller fysisk sikringshandel. Av Statkrafts totale kortsiktige industriportefølje har 11 kraftintensive bedrifter, med totalt 16 fabrikker, inngått energiserviceavtaler. Det samlede forbruket ved disse bedriftene er om lag 9 TWh per år.

Myndighetene i Peru og SN Power signerte i desember en kraftsalgsavtale om levering av om lag 9 TWh over 15 år fra 1. juli 2014. Avtalen forutsetter at kraftverket Cheves bygges og ferdigstilles innen denne tid. En investeringsbeslutning er forventet i 4. kvartal 2010.

Annet Trondheim Energi AS og TrønderEnergi AS ble i september enige om prinsippene for en nettfusjon i Sør-Trøndelag. Selskapene har startet kommersielle forhandlinger med felles intensjon om å fusjonere nettselskapene Trondheim Energi Nett og TrønderEnergi Nett. Forhandlingene blir videreført i 2010.

Ved utgangen av 2009 kjøpte Fjordkraft AS 100 % av aksjene i Trondheim Energi Kraftsalg AS fra Trondheim Energi AS.

I november ble Christian Rynning-Tønnesen ansatt som ny konsernsjef i Statkraft etter Bård Mikkelsen som fratrer som konsernsjef i henhold til ansettelsesavtalen. Rynning-Tønnesen har tidligere arbeidet i Statkraft og kommer fra stillingen som konsernsjef i Norske Skog. Han tiltrer som konsernsjef i Statkraft 1. mai 2010.

ØKONOMISKE RESULTATER [1]

For å sikre en bedre forståelse av Statkrafts underliggende drift er urealiserte verdiendringer og vesentlige engangsposter i konsernet og tilknyttede selskaper holdt utenfor i den finansielle gjennomgangen for konsernet og segmentene. Mer informasjon om disse postene finnes i avsnittet "Poster holdt utenfor underliggende resultat" senere i rapporten.

Ved inngangen til året hadde Statkraft en total installert produksjonskapasitet på 14 857 MW, hvorav 2433 MW ble tilført gjennom overtagelse av kraftverk fra E.ON 31. desember 2008. Økningen knytter seg hovedsakelig til vann- og gasskraft. Fra 2009 ble SN Power konsolidert som datterselskap, og konsernet økte dermed produksjonskapasiteten med ytterligere 621 MW.

RESULTATUTVIKLING, UNDERLIGGENDE DRIFT*

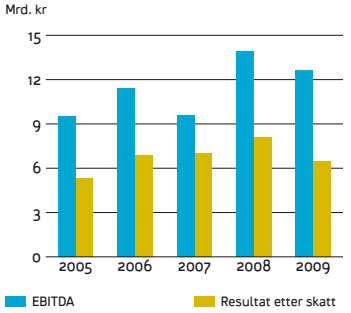

* Urealiserte verdiendringer og vesentlige engangsposter er trukket ut. 2005 er NGAAP-tall, 2006 er omarbeidet til IFRS og 2007–2009 er IFRS-tall.

Årsresultat Årets resultat ble 10 654 millioner kroner før skatt (11 960 millioner kroner) og 6468 millioner kroner etter skatt (8097 millioner kroner). 2008 var imidlertid et historisk godt år med både høye kraftpriser og høy kapasitetsutnyttelse. Både driftsinntektene og -kostnadene økte i 2009 som følge av den tilførte virksomheten. Konsernets produksjonskapasitet økte med om lag 25 % i 2009.

Avkastning Målt ved ROACE – driftsresultatet i forhold til gjennomsnittlig sysselsatt kapital – viser konsernet en avkastning på 15,2 % i 2009 (26,6 %). Nedgangen på 11,4 prosentpoeng skyldes både høyere gjennomsnittlig sysselsatt kapital og lavere driftsresultat.

Avkastningen på egenkapitalen var 10,2 % etter skatt (15,6 %), og totalkapitalavkastningen etter skatt var 5,8 % (9,9 %). Nedgangen skyldes lavere resultat, samt høyere gjennomsnittlig egenkapital og totalkapital som følge av E.ON-transaksjonen og konsolidering av SN Power.

[1] Tall i parentes viser sammenlignbare tall for 2008.

Driftsinntekter Brutto driftsinntekter økte med 2 % til 25 675 millioner kroner (25 061 millioner kroner).

Årets gjennomsnittlig systempris på Nord Pool var 35,0 EUR/MWh (44,7 EUR/MWh), og gjennomsnittlig spotpris på den tyske energibørsen European Energy Exchange (EEX) var 38,9 EUR/MWh (65,8 EUR/MWh). Sammenlignet med de historisk sett høye prisene i 2008 var fallet på henholdsvis 22 og 41 %. Sammenlignet med gjennomsnittsprisene for årene 2004–2008 var imidlertid nedgangen mindre, 2 % i Norden og 15 % i Tyskland.

Konsernet produserte totalt 56,9 TWh (53,4 TWh). Vannkraftproduksjonen økte med 2,7 TWh, hvorav 2,0 TWh er relatert til SN Power som ble konsolidert som datterselskap fra 2009. I tillegg økte europeisk vannkraftproduksjon utenfor Norge med 4,2 TWh som følge av ny produksjonskapasitet fra byttehandelen med E.ON AG. Lavere priser og redusert etterspørsel fra kraftkrevende industri reduserte vannkraftproduksjonen i Norge med 3,4 TWh. Nye gasskraftverk i Tyskland og høyere produksjon ved Kårstø i Norge økte gasskraftproduksjonen med 0,7 TWh. Vindkraftproduksjonen var noe høyere enn i 2008.

Lavere priser medførte at netto fysisk spotsalg gikk ned med 2204 millioner kroner til 10 464 millioner kroner. Inntektene fra sikringsaktivitetene og trading og origination kompenserte for det meste av nedgangen og økte med henholdsvis 433 millioner kroner og 1171 millioner kroner. En vesentlig årsak til forbedringen i inntektene for trading og origination er realisering av EUA- og CER-kontrakter for om lag 800 millioner kroner i Tyskland i desember. Disse inntektene har en motpost i reduserte urealiserte verdiendringer for energikontrakter på i overkant av 600 millioner kroner. Inntektene fra nett- og sluttbrukervirksomheten var på nivå med 2008, mens fjernvarmevirksomhetens inntekter økte med 134 millioner kroner som følge av nye aktiva i Sverige fra byttehandelen med E.ON AG.

Kraftsalg til industrien på politisk bestemte kontrakter utgjorde 8,8 TWh, som gir en estimert mindreverdi på 981 millioner kroner i forhold til salg av kraftvolumet til spotpris.

Andre driftsinntekter var 960 millioner kroner for året (856 millioner kroner). Økningen relaterer seg i hovedsak til inntekter fra Tyssefaldene.

Energikjøp utgjorde 4825 millioner kroner (4416 millioner kroner). Økningen er primært knyttet til nye fjernvarmeverk i Sverige fra byttehandelen med E.ON AG og kjøp av gass til gasskraftvirksomheten.

Overføringskostnadene knyttet til transport av kraft var 1054 millioner kroner (1326 millioner kroner). Nedgangen er knyttet til lavere kraftpriser og produksjonsvolum i Norge. Dette motvirkes noe av ny produksjonskapasitet i Sverige.

Netto driftsinntekter utgjorde 19 796 millioner kroner (19 319 millioner kroner).

DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSRESULTAT, UNDERLIGGENDE DRIFT*

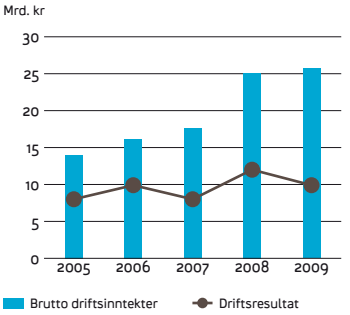

* Urealiserte verdiendringer og vesentlige engangsposter er trukket ut. 2005 er NGAAP-tall, 2006 er omarbeidet til IFRS og 2007–2009 er IFRS-tall.

Driftskostnader Driftskostnadene var 9849 millioner kroner i 2009 (7290 millioner kroner), en økning på 35 % fra 2008. I overkant av 60 % av økningen er relatert til den tilførte virksomheten. Konsernet er inne i en sterk vekstfase og dette har medført en økning i lønnskostnadene og andre driftskostnader i den øvrige virksomheten.

Lønnskostnadene økte med 663 millioner kroner til 2517 millioner kroner, hvorav den tilførte virksomheten utgjorde i underkant av 60 % av økningen. Mange lete-, prosjekterings- og utbyggingsprosjekter har medført en vekst i antall årsverk. Generell lønnsøkning og avsetninger for pensjonsforpliktelser forklarer resten av kostnadsøkningen.

Økningen i avskrivningene på 775 millioner kroner fra 2008 er hovedsakelig knyttet til nye aktiva og konsolideringen av SN Power. Totalt var årets avskrivninger på 2635 millioner kroner.

Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter økte med 89 millioner kroner til 1166 millioner kroner for året. I Sverige økte eiendomsskatten som følge av nye aktiva, mens et lavere beregningsgrunnlag reduserte skatten i Norge.

Andre driftskostnader utgjorde 3530 millioner kroner. Av økningen på 1030 millioner kroner er om lag 55 % knyttet til nye aktiva fra E.ON-transaksjonen og konsolideringen av SN Power. Den resterende økningen knytter seg til hovedsakelig til økte kostnader i fremmedverk, forprosjektstudie i Albania, termineringer av kraftsalgsavtaler og reparasjon av Baltic Cable.

ELLEN STENSRUD

Nestleder, styremedlem fra 2007

Driftsresultat Driftsresultatet var 9947 millioner kroner (12 029 millioner kroner), hvorav nye aktiva og konsolideringen av SN Power bidrar med 1005 millioner kroner.

Resultatandeler fra tilknyttede selskaper Resultatandelene fra konsernets tilknyttede selskaper var 1033 millioner kroner i 2009 (2153 millioner kroner).

Nedgangen i resultatandelene i 2009 skyldes at aksjeposten på 44,6 % i E.ON Sverige AB ved utgangen av 2008 ble byttet mot heleide aktiva innen vann, gass og fjernvarme. I tillegg overtok Statkraft 4,17 % av aksjene i E.ON AG. Utbytte av disse aksjene utgjør 1093 millioner kroner før kildeskatt og ble inntektsført under finansinntekter i 2. kvartal.

I regnskapet for 2008 inngikk resultatandeler fra E.ON Sverige AB på 1315 millioner kroner for perioden frem til 18. juni, da styret i Statkraft vedtok å gå videre med byttehandelen med E.ON AG. Resultatandeler etter dette tidspunktet inngikk som en del av gevinstberegningen, og ble resultatført ved gjennomføringen av transaksjonen 31. desember 2008. Oppgjøret fant sted i 2. kvartal 2009.

Finansposter Netto finansposter utgjorde -327 millioner kroner i 2009 (-2222 millioner kroner).

Finanskostnadene ble redusert med 828 millioner kroner sammenlignet med 2008. Rentekostnadene har falt med 471 millioner kroner som følge av lavere markedsrenter. I 2008 medførte konsernets sikringshandel i euro og bankinnskudd i valuta et valutatap på til sammen 746 millioner kroner, mens dette ga en gevinst i 2009 som er klassifisert som annen finansinntekt. Skagerak Energi har belastet konsernets finanskostnader med 383 millioner kroner i tap på lån og utøvelse av garantiforpliktelser til Cinclus Technology AS.

Finansinntektene økte med 1067 millioner kroner sammenlignet med 2008. Økningen skyldes utbytte fra E.ON AG på 1093 millioner kroner. I tillegg har bankinnskudd i valuta, samt sikringshandel i euro gitt en valutagevinst på 482 millioner kroner. Gjennomsnittlig likviditet var høyere i 2009 enn i 2008, mens fallende markedsrenter medførte redusert avkastning på porteføljen.

Konsernet har fire låneporteføljer i henholdsvis norske og svenske kroner, euro og US dollar. Porteføljene har både flytende og fast rente med en andel på 67 % i flytende rente. I 2009 var gjennomsnittlig løpende rente 4,1 % på lån i norske og 2,3 % på lån i svenske kroner, 3,9 % på lån i euro og 4,8 % på lån i US dollar. Gjelden i US dollar er relatert til prosjektfinansiering i SN Power.

Statkraft har i 2009 hatt regnskapsmessige sikringsforhold som reduserte volatiliteten i resultatregnskapet. En større andel av eurogjelden er verdisikret mot endringer i markeds-rentene.

Statkraft har inngått avtaler med sine finansielle motparter om avregning av verdimessige endringer i rente- og valutakurser slik at motpartsrisiko som følge av derivatkontrakter er begrenset til en ukes verdiendring (cash collateral).

Statkraft plasserer tidvis større beløp i banker og i verdipapirer, spesielt i forkant av store utbetalinger. Motpartene følges opp kontinuerlig for å redusere risiko for tap.

Poster holdt utenfor underliggende resultat

STATKRAFT AS KONSERN	Året	
Beløp i mill. kr	**2009**	2008
Urealiserte verdiendringer energikontrakter	**-2 813**	4 283
Urealiserte verdiendringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	**547**	-753
Urealiserte verdiendringer finansposter	**5 977**	-3 102
Urealiserte verdiendringer	**3 711**	428
Vesentlige engangsposter	**-1 878**	25 433
Urealiserte verdiendringer og vesentlige engangsposter etter skatt	**1 248**	25 165

Totalt utgjorde urealiserte verdiendringer og vesentlige engangsposter etter skatt 1248 millioner kroner i 2009 (25 165 millioner kroner).

Urealiserte verdiendringer energikontrakter var -2813 millioner kroner (4283 millioner kroner). Konsernets kontrakter er blant annet indeksert mot ulike råvarer, valutaer og indekser. Ved utgangen av 2009 var det særskilt synkende dollarkurs og en styrking av prisen for oljerelaterte produkter i forhold til gassprisen, som ga urealiserte tap for kontraktene. I tillegg ble det realisert flere store kontrakter i 2009.

Urealiserte verdiendringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet utgjorde totalt 547 millioner kroner (-753 millioner kroner).

Urealiserte verdiendringer finansposter utgjorde 5977 millioner kroner (-3102 millioner kroner), og relaterer seg primært til valutaeffekter. Dette gjelder valutaeffekter på interne lån, aksjeposten i E.ON AG, gjeld i svenske kroner og euro samt valutasikringskontrakter.

Av de urealiserte verdiendringene finansposter utgjorde valutagevinst på interne lån 4163 millioner kroner. Gevinsten har i hovedsak oppstått som følge av at norske kroner har styrket seg i forhold til euro. Statkraft Treasury Centre (STC) yter lån til konsernets selskaper i selskapenes lokale valuta, hvorav en stor andel norske kroner. STC, som utarbeider regnskapet i euro, rapporterer følgelig vesentlige valutaeffekter i resultatregnskapet. Valutaeffektene har motpost i egenkapitalen ved konsolideringen av STC.

Urealiserte verdiendringer knyttet til E.ON AG-aksjene som kan tilskrives valuta er vist som valutatap under finansposter og utgjorde -3440 millioner kroner i 2009. Konsernets gjeld i euro, som er lavere enn kostprisen på E.ON AG-aksjene, har en valutagevinst som delvis utligner aksjenes valutatap.

Gjeld i svenske kroner og euro resulterte i en samlet valutagevinst på 3031 millioner kroner i 2009. Disse urealiserte verdiendringene er et resultat av at den norske kronen har styrket seg mot den svenske kronen og euro i løpet av året.

Urealiserte verdiendringer for valutasikringskontraktene var positiv og utgjorde 1408 millioner kroner ved utgangen av 2009. Årsaken er at norske kroner har styrket seg mot euro og svenske kroner i perioden. Statkraft benytter valutasikringskontrakter for å sikre fremtidige kontantstrømmer, og kontraktene er i hovedsak knyttet til kraftsalg i euro.

Verdiendring på rente og inflasjonsderivater utgjorde -173 millioner kroner i 2009, hvorav -103 millioner kroner relaterer seg til reduksjon i verdien av inflasjonsderivatene.

Engangsposter som det er korrigert for i beregningen av underliggende resultat beløper seg til -1878 millioner kroner (25 433 millioner kroner). Beløpet i 2009 knytter seg til nedskrivninger samt sluttoppgjøret med E.ON AG, mens beløpet i 2008 hovedsakelig knytter seg til gevinst ved salg av aksjeposten i E.ON Sverige AB.

Investeringen i Naturkraft AS er som følge av lavere priser og valutaendringer nedskrevet med 213 millioner kroner i 2009. Samlet sett er investeringen nedskrevet med 610 millioner kroner.

Fjernvarmeverkene i Sverige, to tyske biomasseanlegg og ett vannkraftverk i Storbritannia ble nedskrevet med totalt 189 millioner kroner i 2009. Nedskrivningene skyldes bedre kunnskap om anleggene, og dermed bedre grunnlag for å beregne fremtidige kontantstrømmer samt fremdeles vanskelige markedsforhold.

Vannkraftprosjektet La Higuera i Chile er nedskrevet med 107 millioner kroner som følge av forsinkelser og økte byggekostnader.

Gevinsten ved salget av aksjene i E.ON Sverige AB ble inntektsført per 31. desember 2008. I 2009 er sluttoppgjøret gjennomført, og det er inntektsført 149 millioner kroner i finansinntekter som holdes utenfor i beregningen av underliggende resultat. I 2. kvartal ble lån fra Statkraft AS til datterselskaper i forbindelse med salget av, og oppgjøret for, aksjene i E.ON Sverige AB innfridd og erstattet med interne låneavtaler. Lånene var inngått i euro som utviklet seg ulikt i forhold til norske og svenske kroner. Det oppstod derfor et valutatap på 1518 millioner kroner. Valutatapet er regnskapsført under finanskostnader som realisert, men er holdt utenfor ved beregningen av underliggende resultat. Valutatapet hadde ingen likviditetseffekt.

HALVOR STENSTADVOLD

Leder av Statkrafts revisjonsutvalg, styremedlem fra 2003

KONTANTSTRØM 2009

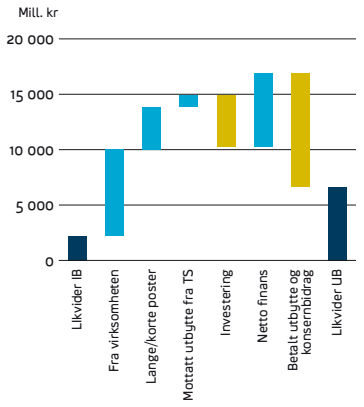

LÅNEFORFALL
LANGSIKTIG GJELD

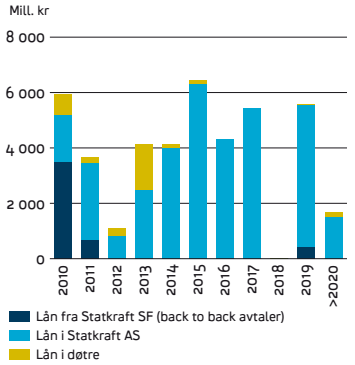

RENTEBÆRENDE
GJELDSGRAD

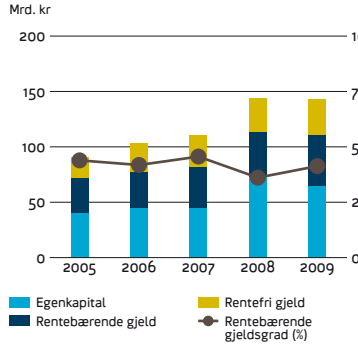

Skatt Skattekostnaden av underliggende resultat utgjorde 4186 millioner kroner i 2009 (3863 millioner kroner), tilsvarende en effektiv skattesats på 39 % (32 %). Økningen skyldes hovedsakelig en vesentlig reduksjon i skattefrie inntekter. De urealiserte verdiendringene og engangspostene økte skattekostnaden med 586 millioner kroner (695 millioner kroner).

Regnskapsmessig skattekostnad utgjorde 4772 millioner kroner (4558 millioner kroner).

Grunnrenteskatten utgjorde 1428 millioner kroner (1876 millioner kroner), tilsvarende 30 % av konsernets totale regnskapsmessige skattekostnad, mot 41 % i samme periode i 2008.

Kontantstrøm og kapitalforhold Den operasjonelle virksomheten ga en kontantstrøm på 7781 millioner kroner i 2009 (9880 millioner kroner). Lange- og korte poster hadde en netto positiv endring på 3601 millioner kroner (-960 millioner kroner). Disse postene er sammensatt av endringer i arbeidskapital og periodiseringseffekter. Bundet arbeidskapital økte med 1725 millioner kroner fordi sluttoppgjøret fra salget av E.ON Sverige AB ble gjennomført i 2009. Verdiendringer på derivatposisjoner, cash collateral, aksjene i E.ON AG samt valutaomregning på driftsmidler og gjeld ga samlet sett en positiv endring på 1876 millioner kroner. Mottatt utbytte fra tilknyttede selskaper utgjorde 1083 millioner kroner (2579 millioner kroner). Netto likviditetsendring fra virksomheten ble dermed 12 714 millioner kroner (11 499 millioner kroner).

Investeringene beløp seg til 4678 millioner kroner (3046 millioner kroner). I tillegg til vedlikeholdsinvesteringer var de største postene kjøp av 50 % av aksjene i Statoils prosjekt for utbygging av havvindparken Sheringham Shoal til 469 millioner kroner og kjøp av 95 % av aksjene i Yesil Enerji i Tyrkia til 523 millioner kroner.

Både det internasjonale og det norske kredittmarkedet var under stort press i siste del av 2008. Gjennom 2009 ble likviditeten betydelig bedret og kredittmarginene var fallende. Kredittmarginene er imidlertid fortsatt høye sammenlignet med nivåene før problemene i finansmarkedene startet i 2007.

Statkraft var aktiv i det norske, svenske og europeiske obligasjonsmarkedet i 2009. Totalt ble det utstedt nye lån for 3300 millioner norske kroner i det norske markedet, 900 millioner svenske kroner i det svenske markedet og 1000 millioner euro i euromarkedet. I tillegg ble det utstedt sertifikater i det norske markedet på til sammen 1660 millioner norske kroner. Totalt opptak av ny gjeld var 15 377 millioner kroner. I samme periode har det vært forfall på obligasjons- og sertifikatgjeld på til sammen 9378 millioner norske kroner.

Netto likviditetsendring i 2009 var positiv med 4703 millioner kroner, og konsernets likviditetsbeholdning var 6663 millioner kroner mot 2209 millioner kroner ved inngangen til året. Den høye likviditetsbeholdningen skyldes blant annet opptak av ny gjeld for å møte fremtidige kapitalbehov.

Rentebærende gjeld utgjorde 45 660 millioner kroner ved utgangen av 2009 mot 40 791 millioner kroner ved inngangen til året. Rentebærende gjeldsgrad var 41,3 % mot 36,1 % ved utgangen av 2008. Økningen på 5,2 prosentpoeng skyldes en kombinasjon av økt gjeld og lavere egenkapital.

Lån fra Statkraft SF til Statkraft AS utgjorde ved utgangen av året 4,5 milliarder kroner mot 7,2 milliarder kroner ved inngangen til året. Garantipremiebetaling til staten er redusert og utgjorde 38 millioner kroner i 2009.

Et overordnet mål for finansieringen av Statkraft er å etablere og vedlikeholde finansiell fleksibilitet og å sikre en jevn forfallsprofil på gjelden. Nye låneopptak søkes tilpasset forfallsprofilen.

Omløpsmidler, utenom likviditetsbeholdningen, var 15 020 millioner kroner (19 784 millioner kroner) og kortsiktig rentefri gjeld var 15 775 millioner kroner (16 245 millioner kroner) ved utgangen av 2009. Av dette utgjorde energi- og finansderivater henholdsvis 4645 millioner kroner (7090 millioner kroner) og 4067 millioner kroner (7687 millioner kroner).

Ved utgangen av 2009 hadde Statkraft en egenkapital på 64 901 millioner kroner mot 72 324 millioner kroner ved inngangen til året. Dette tilsvarer 45,1 % av totalkapitalen. Nedgangen på 5,0 prosentpoeng fra årsskiftet skyldes primært utbetaling av utbytte for 2008.

HOVEDTALL 2009 — SEGMENTER

SEGMENTER Beløp i mill. kr	Statkraft AS Konsern	Produksjon og marked	Vindkraft	Nye vekst-markeder	Skagerak Energi	Kunder	Industrielt eierskap	Annet
Resultat — underliggende drift								
Brutto driftsinntekter	25 675	18 539	261	747	2 726	1 791	3 418	-1 808
Netto driftsinntekter	19 796	15 242	246	686	2 690	802	245	-115
EBITDA	12 582	11 114	29	282	1 609	297	40	-790
Driftsresultat	9 947	9 435	-64	181	1 123	103	8	-838
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	1 033	99	-15	198	-21	6	796	-30
Resultat før finans og skatter	10 981	9 534	-78	379	1 103	109	803	-868
Urealiserte verdiendringer og vesentlige engangsposter	-2 775	-3 427	-	-107	68	-23	577	138
Balanse								
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	16 509	393	566	5 192	82	292	9 938	46
Øvrige eiendeler	127 496	70 218	2 177	2 792	15 136	3 913	2 767	30 493
Sum eiendeler	144 005	70 611	2 743	7 984	15 218	4 205	12 705	30 539
Vedlikeholdsinvesteringer	1 308	594	26	150	289	143	-	106
Investeringer i økt kapasitet	2 447	548	348	599	401	67	8	476
Investering i eierandeler	1 152	-	826	-271	1	-	5	591
Årsverk, helse og sikkerhet								
Årsverk	3 378	1 335	62	471	792	266	90	362
Sykefravær	3,3 %	3,0 %	3,2 %	1,2 %	4,5 %	5,0 %	4,7 %	3,0 %
H1, antall skader med fravær per mill. arbeidstimer	3,8	4,3	-	0,8	6,5	8,7	-	-
Dødsfall	8	-	-	7	-	-	-	1
Oppstrømsvirksomhet								
Installert kapasitet(MW)	15 806	12 956	268	649	1 359	508	-	66
Produksjon, solgt volum (TWh)	56,9	49,0	0,6	2,0	5,3	-	-	-
- hvorav vannkraft	50,1	42,8	-	2,0	5,3	-	-	-
- hvorav gasskraft	6,1	6,1	-	-	-	-	-	-
- hvorav vindkraft	0,6	-	0,6	-	-	-	-	-
- hvorav biokraft	0,1	0,1	-	-	-	-	-	-
Fjernvarme								
Levert varme (GWh)	851	-	-	-	35	816	-	-
Antall kunder (1000)	9,8	-	-	-	0,6	9,2	-	-
Nedstrømsvirksomhet								
Antall nettkunder (1000)	275	-	-	-	179	96	-	-
Levert energi (TWh)	10,0	-	-	-	7,5	2,5	-	-
Antall sluttbrukerkunder (1000)	397	-	-	-	-	82	315	-
Levert volum (TWh)	11,6	-	-	-	-	2,2	9,4	-

BERTIL (PERTTI) TIUSANEN

Styremedlem fra 2009

FORTSATT DRIFT

I samsvar med regnskapslovens krav bekrefter styret at årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

STATKRAFTS VIRKSOMHET

Statkraft er Europas største produsent av fornybar energi. Konsernet produserer og utvikler vannkraft, vindkraft, gasskraft, fjernvarme og solkraft, og er en betydelig aktør på de europeiske energibørsene med spisskompetanse innen fysisk og finansiell krafthandel. Samlet har Statkraft en betydelig satsing på innovasjon og utvikling av marin energi, saltkraft og andre nye miljøvennlige energiløsninger. I Norge har konsernet et stort antall nett- og sluttbrukerkunder, og er den største leverandøren av kraft til norsk prosessindustri. Utenfor Europa er Statkraft engasjert i kraftproduksjon og utvikling av ny produksjon gjennom datterselskapet SN Power. Konsernet har også eierandeler i andre energiselskaper både i Norge og Norden, samt en eierpost på 4,17 % i det tyske energiselskapet E.ON AG.

For å sikre en god struktur for fortsatt vekst og lønnsomhet ble konsernets operative struktur reorganisert sommeren 2008. Den nye organisasjonsformen ble valgt for å møte de store endringene som følger av økt vekst og internasjonalisering. Organiseringen gir en fleksibilitet og dynamikk der nye prioriteringer og vekstområder kan løftes opp og bli synliggjort som egne forretningsenheter med tydelige resultatansvar. Konsernet rapporterer i tråd med hvordan konsernledelsen fatter, følger opp og evaluerer sine beslutninger. Segmentstrukturen presenteres på bakgrunn av den interne styringsinformasjonen som periodisk gjennomgås av ledelsen og benyttes til ressursallokering og måloppnåelse.

Statkrafts virksomhet er organisert i seks segmenter – Produksjon og marked, Vindkraft, Nye vekstmarkeder, Skagerak Energi, Kunder og Industrielt eierskap. Områder som ikke vises som et eget segment presenteres under Annet. Dette inkluderer Sørøst-Europa vannkraft, Solkraft, Småskala vannkraft, Innovasjon og vekst samt aksjeposten på 4,17 % i E.ON AG.

Produksjon og marked er det største segmentet og er ansvarlig for drift og vedlikehold av vannkraftanlegg og gasskraftverk i Europa, samt fysisk og finansiell handel med energi og energirelaterte produkter i Europa. Disse forretningsenhetene er organisert i ett segment på grunn av den tette integrasjonen mellom drift, vedlikehold og energidisponering. Produksjonsaktivaene er i hovedsak regulerbare og omfatter 182 hel- og deleide vannkraftverk, fem gasskraftverk samt to biomasseanlegg. Total installert effekt er 12 956 MW. Utover egen kraftproduksjon drives utstrakt handel med standardiserte og strukturerte kraftkontrakter, gass, kull, olje og CO_2. Gjennom selskapet Baltic Cable AB eies 2/3 av en undersjøisk kabel på 600 MW mellom Sverige og Tyskland.

Segmentet Vindkraft er ansvarlig for utvikling, bygging, drift og eieroppfølging av land- og havbaserte vindparker i Norge og i Europa for øvrig. Utvikling og kommersialisering av havbasert vindkraftteknologi er også segmentets ansvar. Vindkraft har i dag utviklings- og utbyggingsprosjekter i Norge, Sverige og Storbritannia. Segmentet har fire vindparker i drift, Smøla, Hitra og Kjøllefjord i Norge og Alltwalis i UK. Totalt installert effekt for disse er 268 MW. Videre satsing på vind i Norge vil skje gjennom selskapet Statkraft Agder Energi Vind DA, hvor Statkraft eier 62 % av selskapet og Agder Energi 38 %.

Segmentet Nye vekstmarkeder er ansvarlig for forvaltning og videreutvikling av eierposisjoner utenfor Europa, og består i dag av eierandelen i SN Power (60 % eierandel fra 13. januar 2009) hvor Norfund eier resterende 40 %. I tillegg forvaltes Theun Hinboun Power Company (THPC) (20 % eierandel) på vegne av Statkraft SF. THPC inngår ikke i de finansielle tallene for segmentet. SN Power hadde ved årsskiftet eierandeler i 17 vannkraftanlegg i Sør-Amerika og Asia samt en vindpark og ett gasskraftverk i Sør-Amerika. Kraftverkene har en installert effekt på 649 MW (SN Powers andel). I tillegg har SN Power sammen med partnere 610 MW under bygging og rehabilitering. THPC eier ett vannkraftverk på 210 MW som oppgraderes til 220 MW, og har to vannkraftverk på til sammen 280 MW under bygging i Laos. Fra og med januar 2009 inngår SN Power som et datterselskap, mens det ble rapportert som et tilknyttet selskap i 2008.

Konsernet Skagerak Energi er et eget segment. Virksomheten er konsentrert om produksjon av kraft, fjernvarmevirksomhet og nettvirksomhet. Annen virksomhet er fiber,

naturgassdistribusjon, elektroentreprenør- og avregningsvirksomhet. Selskapet er eid av Statkraft (66,6 %) og kommunene Skien (15,2 %), Porsgrunn (14,8 %) og Bamble (3,4 %). Produksjonsaktivaene omfatter 45 hel- og deleide vannkraft- og fjernvarmeverk med en total installert effekt på 1359 MW. Selskapet har om lag 179 000 nettkunder.

Segmentet Kunder består av nett-, fjernvarme- og kraftsalgsvirksomhet som drives av Trondheim Energi. Segmentet har om lag 96 000 nettkunder og 82 000 strømkunder. Totalt har fjernvarmesystemet i Trondheim og Klæbu en installert effekt på 297 MW og forsyner om lag 750 næringskunder og 7000 husstander med fjernvarme. I Sverige har segmentet 211 MW fjernvarme og forsyner cirka 1450 kunder. Segmentet inneholder i tillegg eiendomsforvaltning.

Segmentet Industrielt eierskap er ansvarlig for forvaltning og utvikling av norske eierposisjoner hvor Statkraft har en industriell ambisjon. Selskapene som er inkludert i segmentet er Fjordkraft , BKK (49,9 % eierandel) og Agder Energi (45,5 % eierandel). Førstnevnte selskap konsolideres i konsernregnskapet, mens de to øvrige rapporteres som tilknyttede selskaper.

Annet inkluderer forretningsenhetene Sørøst-Europa vannkraft, Solkraft, Småskala vannkraft, Innovasjon og vekst, aksjeposten på 4,17 % i E.ON AG, konsernfunksjoner og elimineringer. I 2008 inngikk investeringen i E.ON Sverige AB (44,6 % eierandel). Denne ble solgt til E.ON AG 31. desember 2008. Statkraft mottok aktiva og 4,17 % av aksjene i E.ON AG som oppgjør. Fra 2009 rapporteres aksjeposten i E.ON AG under Annet.

HILDE M. TONNE

Styremedlem
fra 2009

Strategi og visjon

VISJON Som ledende i Europa innen fornybar energi, vil Statkraft møte verdens behov for renere energi.

STRATEGI Statkrafts strategi legger opp til fortsatt lønnsom vekst både nasjonalt og internasjonalt innen miljøvennlig og fleksibel kraftproduksjon. Konsernet har bygd opp en stor portefølje av prosjekter, og vil fremover fokusere på å realisere denne porteføljen.

Strategien angir tre hovedretninger for videre utvikling.

- **Industriell utvikler i Norge** Statkraft er den viktigste aktøren i arbeidet med å tilføre ren energi til forbrukere og virksomheter i Norge, og skal være en aktiv pådriver i utviklingen av energibransjen i Norge, og gjennom det skape lønnsomme arbeidsplasser og bidra til å møte behovet for mer ren energi.

  De store verdiene knyttet til vannkraftverkene skal forvaltes på en ansvarlig måte. Ambisjonene er å vokse videre gjennom utvikling av ny vannkraft, vindkraft og fjernvarmeproduksjon samt møte industriens behov for langsiktige kraftavtaler.

- **Europeisk svingprodusent** Statkraft skal videreutvikle integrerte markedsoperasjoner ved å etablere en sterk posisjon innen regulerbare aktiva i Vest-Europa.

  Eksisterende kraftverk skal utvides og rustes opp, og fleksibiliteten i kraftverkene skal utnyttes til å forsyne markedet med miljøvennlig kraft når svingningene i etterspørsel og priser gjør det attraktivt. Spisskompetanse innen markedsanalyse, energidisponering, handel med energiprodukter samt drift og vedlikehold skal utnyttes og videreutvikles.

- **Grønn global utvikler** Det er et stort behov for utvikling av fornybar kraft for å møte verdens energi- og klimautfordringer. Dette gir kommersielle muligheter, og Statkraft etterstreber å etablere en sterk nisjeposisjon innen internasjonal vannkraft og fornybare energikilder.

Eierstyring og selskapsledelse I Statkraft skal god eierstyring og selskapsledelse bidra til en bærekraftig og størst mulig varig verdiskaping i konsernet. God og transparent styring og kontroll med virksomheten skal legge grunnlaget for å skape langsiktige verdier for eier,

THORBJØRN HOLØS

Ansattevalgt styremedlem, styremedlem fra 2002

ansatte, andre interessenter og samfunnet for øvrig, og skal bygge tillit hos interessentene gjennom forutsigbarhet og troverdighet. Åpen og tilgjengelig kommunikasjon skal sikre at konsernet har gode relasjoner til samfunnet i sin alminnelighet og spesielt til de interessenter som berøres av virksomheten.

Statkrafts prinsipper for eierstyring og selskapsledelse klargjør rollefordelingen mellom eier, styre og daglig ledelse. Statkraft benytter "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse" innenfor rammene som selskapets organisasjonsform og eierskap setter. Anbefalinger knyttet til likebehandling av aksjeeiere, fri omsettelighet av aksjer og generalforsamling er ikke relevante for Statkraft som ikke er børsnotert og har staten som eneste eier.

Statkraft har et revisjonsutvalg, bestående av tre styremedlemmer, som forbereder styrets behandling av oppgaver knyttet til finansiell rapportering, intern kontroll og revisjon. Et kompensasjonsutvalg, bestående av styreleder og to andre styremedlemmer, forbereder styrets behandling av lønn og andre ytelser til konsernsjefen. Prinsipielle spørsmål knyttet til lønnsnivå, insentivordninger, pensjonsvilkår, ansettelsesavtaler og lignende for konsernledelsen behandles også i utvalget. Under gitte forhold gjelder dette også andre medarbeidere i Statkraft.

Styrets arbeid Det var to endringer i styrets sammensetning i 2009. Medlemmene Aud Mork og Egil Nordvik ble erstattet med Hilde Tonne og Bertil (Pertti) Tiusanen. Styret i Statkraft AS utgjør også styret i Statkraft SF. Styret avholdt gjennom året 13 styremøter. Styret foretok i 2009 en ny behandling av konsernets strategi.

Ved siden av å følge den løpende driften var en vesentlig del av styrets arbeid i 2009 knyttet til Statkrafts finansielle plattform og ansettelse av ny konsernsjef etter Bård Mikkelsen. Det var viktig for styret å finne en toppleder for Statkraft som blant annet har solid kompetanse innen energisektoren og internasjonal forretningsvirksomhet, og som kan vise til gode resultater. Christian Rynning-Tønnesen tiltrer 1. mai 2010.

Risikostyring og internkontroll De viktigste risikoene for Statkraft er knyttet til markedsoperasjoner, finansforvaltning, driftsaktiviteter og rammebetingelser. Veksten internasjonalt bidrar til økt prosjektrisiko, både i konsept- og gjennomføringsfasen. Håndteringen av risiko er viktig for verdiskapingen og er en integrert del av alle forretningsaktiviteter. Dette følges opp innenfor den respektive enhet gjennom prosedyrer for overvåking av risiko og tiltak for risikoavlastning. I tillegg er konsernrisikofunksjonens mandat, kompetanse og kapasitet styrket i 2010.

Det er betydelig volum- og prisrisiko i forbindelse med produksjon og handel med kraft. I det nordiske kraftmarkedet har nedbørsforhold og vintertemperaturer stor betydning og medfører betydelige svingninger i både priser og produksjonsvolumer. I tillegg påvirkes kraftprisene av gass-, kull- og oljepriser, samt priser på CO_2-kvoter. Gasskraftproduksjonen er i tillegg direkte eksponert mot både gass, olje og CO_2. Statkraft håndterer denne markedsrisikoen ved å handle fysiske og finansielle instrumenter i flere markeder. Den økte integreringen av energimarkedene har stor betydning for forretningsmodeller og håndtering av risiko, og det legges stor vekt på å se de ulike markedene i sammenheng. Det er etablert interne fullmakter og rammer for all handelsvirksomhet som følges opp løpende.

Den sentrale finansfunksjonen samordner og ivaretar den finansielle risikoen knyttet til valuta, renter og likviditet. De viktigste instrumentene i styringen er terminkontrakter i valuta, rentebytteavtaler og terminavtaler for renter. Valuta- og renterisikoen reguleres gjennom mandater. Det er videre gitt rammer for likviditets- og motpartsrisiko. Markedsrisikoen og den øvrige finansielle risikoen, samt eksponering i forhold til mandatene, følges opp av uavhengige middle office-funksjoner og rapporteres jevnlig til konsernledelsen og styret.

Den operasjonelle risikoen håndteres i hovedsak ved hjelp av detaljerte prosedyrer, beredskapsplaner og forsikring. Det er også etablert et omfattende system for å kartlegge, registrere og rapportere farlige forhold, uønskede hendelser og skader, og disse analyseres fortløpende.

Annen risiko er primært knyttet til generelle rammebetingelser og politiske beslutninger. Klimaendringer kan medføre både trusler og muligheter, og har betydning for alle risikoene beskrevet ovenfor. Statkraft er derfor svært opptatt av hvilke konsekvenser klimaendringer kan ha.

Statkrafts styre legger vekt på å ytterligere styrke internkontrollen i konsernet. Det er etablert et styringssystem som samler alle styringsdokumenter og som legger til rette for en mer effektiv, systematisk og enhetlig styring av konsernet med tilstrekkelig formalisering, dokumentasjon og etterrettelighet. Det er også etablert et system for internkontroll over finansiell rapportering som skal bidra til pålitelig regnskapsrapportering.

ODD VANVIK

Ansattevalgt styremedlem, medlem av Statkrafts kompensasjonsutvalg, styremedlem fra 1993

BÆREKRAFTIG VERDISKAPING

Etisk forretningsdrift og antikorrupsjonsarbeid Konsernets forretningsprinsipper ("Statkrafts leveregler") ble revidert i 2009. Revisjonen ble gjort for bedre å reflektere konsernets internasjonale virkeområde, utviklingen innen relevant lovgivning og forventninger fra eier og andre sentrale interessenter. Statkrafts leveregler definerer rammene for etisk atferd og fremmer bevissthet om etiske problemstillinger. Levereglene understøttes av mer detaljerte retningslinjer og verktøy. I begynnelsen av 2010 ble Statkraft medlem av FNs Global Compact og levereglene er utformet slik at de inkluderer Global Compacts ti prinsipper.

Levereglenes betydning understrekes av at alle medarbeidere aktivt må bekrefte at de har satt seg inn i dokumentet, samtidig som etterlevelse og oppfølging rapporteres jevnlig. Opplæring og dilemmatrening utgjør en sentral del av etikkarbeidet. I 2009 ble det gjennomført en serie dilemmatreninger og kurs for ledere og ansatte. Våren 2010 blir en ny antikorrupsjonshåndbok lansert. Håndboken inneholder en oversikt over relevante lovregler, interne prosedyrer samt konkrete eksempler og utfordringer i tilknytning til korrupsjon. Håndboken suppleres med et interaktivt opplæringsprogram for alle ansatte. Tilsvarende tiltak er under utvikling for andre deler av levereglene.

Statkraft oppfordrer medarbeidere til å diskutere etiske problemstillinger og til å si ifra dersom de oppdager brudd på reglene. Konsernrevisjonen er uavhengig varslingskanal med rett og plikt til å rapportere til styret. Det ble ikke registrert noen varslingssaker i 2009.

Miljøpåvirkning Det ble ikke registrert noen alvorlige miljøhendelser i konsernet i 2009, men 118 mindre alvorlige miljøhendelser. De fleste av disse var knyttet til små og kortvarige brudd på manøvreringsbestemmelsene og mindre oljeutslipp, og hadde liten eller ingen miljøvirkning.

Utbyggingsprosjekter i Statkraft planlegges og gjennomføres i tråd med kravene i International Finance Corporations standard om bærekraftig atferd. På miljøområdet innebærer dette blant annet konsekvensanalyser med hensyn til miljøpåvirkning og systematisk håndtering av miljøaspekter gjennom hele prosjektprosessen. I 2009 er det igangsatt konsekvensanalyser for prosjektene Devoll i Albania og Çetin i Tyrkia.

Statkrafts klimagassutslipp utgjorde 1 600 000 tonn i 2009 (1 605 000 tonn). Konsernet kjøper klimakvoter i det frivillige CO_2-kvotemarkedet for å nøytralisere klimagassutslipp fra drivstofforbruk, tjenestereiser og uhellsutslipp.

I 2009 var elektrisitetsbruken i Statkraft 1359 GWh. All elektrisitetsbruk i konsernet er sertifisert fornybar i henhold til RECS (Renewable Energy Certificate System). Statkraft genererte 39 700 tonn farlig avfall som ble behandlet i tråd med gjeldende regelverk, hoveddelen av dette er restprodukter ved fjernvarmeverket i Trondheim.

Et større prosjekt med formål å utvikle helhetlig miljøstyring ble avsluttet i 2009. Prosjektet har blant annet resultert i konsernfelles retningslinjer for miljøstyring i Statkraft med beskrivelse av krav til kartlegging av miljørisiko og -påvirkning. Konsernet ble i 2009 resertifisert i henhold til miljøstyringssystemet ISO 14001:2004. Foreløpig omfattes ikke virksomhet utenfor Skandinavia av sertifikatet.

MEDARBEIDERFORHOLD

Ved utgangen av 2009 hadde konsernet 3378 årsverk (2633). Det siste året var økningen i årsverk 28 %. 466, tilsvarende 63 %, av de nye årsverkene er knyttet til konsolideringen av SN Power. Konsernet har nå medarbeidere i 19 land, og 28 % har sin arbeidsplass utenfor Norge. Gjennomsnittsalderen i Statkraft er 45 år, mens gjennomsnittlig ansiennitet er 12 år. I 2009 var turnover i Statkraft 2,3 %.

Flere undersøkelser indikerer at Statkraft er en populær arbeidsplass. I Universums årlige undersøkelse blant avgangsstudenter plasserte ingeniørstudentene Statkraft på 5. plass, mens økonomistudentene rangerte Statkraft som Norges 25. beste arbeidsgiver. Statkraft ble i 2009 kåret til en av Norges beste arbeidsplasser blant virksomheter med over 250 ansatte (undersøkelse gjennomført av Great Place to Work Institute Norge).

Statkraft ønsker en jevnere kjønnsfordeling i konsernet og flere kvinner i ledende stillinger. I 2009 var 22 % av konsernets ansatte kvinner og andelen kvinner i lederstillinger var 23 %. Andelen kvinner i styret er 44 %. Styret følger opp arbeidet for balansert kjønnsfordeling, herunder oppfylling av lovbestemte krav om kjønnsfordeling i styrene i datterselskaper og i selskaper der Statkraft har større eierinteresser.

Statkraft etterstreber et mangfoldig arbeidsmiljø og fremmer likebehandling ved rekruttering og i personalpolitikken. Medarbeidere og andre som er involvert i Statkrafts virksomhet, skal velges og behandles på en måte som ikke diskriminerer i forhold til kjønn, hudfarge, religion, alder, førlighet, seksuell legning, statsborgerskap, sosial eller etnisk opprinnelse, politisk overbevisning, fagforeningsmedlemskap eller andre forhold.

Statkraft evaluerer årlig organisasjon og ledelse med hensyn til blant annet strategi, kompetanse, organisasjonsforhold og arbeidsmiljø. Resultatene fra undersøkelsen var også i 2009 svært gode og indikerer at Statkrafts medarbeidere trives godt og er motiverte for sine arbeidsoppgaver.

HELSE OG SIKKERHET

Det var totalt åtte dødsfall ved de internasjonale utbyggingsprosjektene i 2009, og ytterligere ett i perioden frem til medio mars 2010. Dette er en utfordring for Statkraft, og det er satt i gang omfattende HMS-tiltak for å unngå fremtidige ulykker. Én leverandøransatt i Tyrkia og én person fra lokalsamfunnet i Peru omkom i konsolidert virksomhet, og syv leverandøransatte omkom i tilknyttet prosjektvirksomhet – fem i India og to i Laos.

Fem av de omkomne arbeidet i SN Powers prosjekt Allain Duhangan (India). Fire av dødsulykkene skjedde i 1. kvartal 2009, mens den femte inntraff i mars 2010. Som en konsekvens av dødsulykkene ble det i april 2009 utnevnt ny prosjektleder for prosjektet, og internasjonale eksperter på tunnelbygging og HMS ble tettere knyttet til prosjektet.

Det omkom to leverandøransatte under prosjektarbeid i Theun Hinboun Power Company (Laos) og én ved Yesil Enerjis prosjekt i Cakit i Tyrkia. I tillegg druknet én person fra lokalsamfunnet i en kanal i Arcata kraftverk i Peru (SN Power).

De fleste av ulykkene skjedde i forbindelse med transport. Arbeidsrutiner i forbindelse med transportaktivitet er derfor blitt innskjerpet i alle prosjekter. Statkraft arbeider for økt forståelse for og etterlevelse av sikkerhetskrav i alle utviklingsprosjekter hvor konsernet er involvert. Helse- og sikkerhetsarbeid og -prestasjoner blir fulgt opp direkte i prosjektene og gjennom respektive styrer.

Fraværsindikatoren H1 var 3,8 i 2009 (4,6), mens skadeindikatoren H2 var 8,4 (12,1). Totalt ble det registrert 24 fraværsskader, 229 fraværsdager og til sammen 53 skader i 2009. Det ble også registrert 19 fraværsskader blant Statkrafts leverandører. Økt oppmerksomhet på rapportering og analyse av både hendelser, nestenulykker og farlige forhold, samt strengere krav til granskning av alvorlige forhold, antas å være grunnen til den positive utviklingen. Tiltak og innsats for å minimere antallet skader vil fortsatt ha høy prioritet. Konsernet har et uttalt ønske om å ta lærdom av skader, nestenulykker og farlige forhold. I 2009 ble det registrert 5597 farlige forhold og nestenulykker.

Sykefraværet i Statkraft var 3,3 % i 2009 (3,9 %). Selskapet har målsatt at sykefraværet skal være under 4 %. Alle de norske selskapene i konsernet har inngått avtale om inklude-

SKADER OG SYKEFRAVÆR

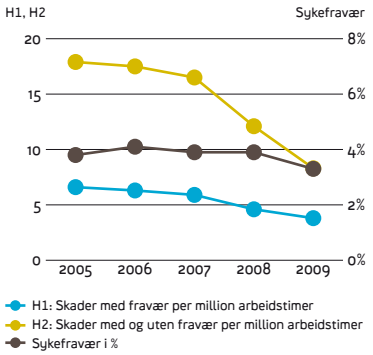

rende arbeidsliv (IA) med aktiv fraværsoppfølging og nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

ASTRI BOTTEN LARSEN

Ansattevalgt styremedlem, medlem av Statkrafts revisjonsutvalg, styremedlem fra 2002

VÅR SAMFUNNSROLLE

Statkraft arbeider med å utvikle ny produksjonskapasitet som kan bidra til langsiktig og sikker energiforsyning, og vi ønsker å være en positiv bidragsyter i samfunnene der vi er til stede. Vi ønsker en god og åpen dialog med alle interessenter og arbeider for å utvikle selskapet på en måte som øker verdien for aksjonær, lokalsamfunn og land vi opererer i.

Statkrafts økonomiske verdiskaping var 19 743 millioner kroner i 2009. Av dette ble 3740 millioner kroner tilbakeført til eier som utbytte og konsernbidrag, mens skatter og avgifter til stat og kommuner utgjorde 6202 millioner kroner. Statkrafts samlede investeringer i 2009 var 4907 millioner kroner (eksklusiv gitte lån), hvorav 2355 millioner kroner i Norge og 2552 millioner kroner utenfor Norge. 50 % av investeringene var knyttet til utvidelse av produksjonskapasiteten.

Statkrafts samfunnsbidrag inkluderer kompetanseheving og resultater skapt gjennom innovasjon. Vi ønsker å være en pådriver innen Norges voksende FoU-miljø innen energi og miljø. Våre prioriterte områder innen FoU er kanalisert gjennom tre FoU-programmer innenfor havenergi, vannkraft og kundesnittet. Rammen for innovasjonsprosjekter i Statkraft i perioden 2009–2011 er cirka 500 millioner kroner.

RAMMEBETINGELSER

Statkrafts eksisterende virksomhet i Norge er påvirket av rammebetingelser som skattereguleringer, endringer i regime for nettleie, revisjoner knyttet til minstevannføring og andre pålegg fra Norges vassdrags og energidirektorat, i tillegg til begrensninger i overføringsnettet, generelle støtteordninger og reguleringer for industrien. Rammebetingelsene kan påvirke Statkrafts produksjon, inntekter og lønnsomhet. På tilsvarende måte er Statkraft eksponert for rammebetingelser og reguleringer gjennom virksomheten innen EU og i vekstmarkeder internasjonalt.

EUs fornybardirektiv vil få stor betydning for Statkraft i årene som kommer. Direktivet setter bindende mål om at 20 % av total energibruk skal komme fra fornybar energi i 2020. De europeiske kraftprisene er ikke alene tilstrekkelig til å gi lønnsomhet for nye fornybare teknologier. De fleste land har derfor støttesystemer for å sikre vekst innenfor disse teknologiene. Støttesystemene er nasjonale og varierer mye både i utforming og støttenivå. Det er to hovedtyper av støttesystemer: innmatingstariffer og grønne sertifikater. Statkraft er eksponert mot støtteregimer knyttet til utvikling av ren energi i en rekke markeder. Både kjente teknologier som landbasert vindkraft og nye teknologier som havbasert vind-, bølge- og tidevannskraft er avhengig av økonomisk støtte for å kunne realiseres. Usikkerhet knyttet til fremtidig omfang av og størrelse på ulike lands støttesystemer tillegges stor vekt ved investeringsbeslutninger og vil være avgjørende for på sikt å kunne utvikle nye teknologier.

Utviklingen av Europas klima- og energipolitikk gjør Statkrafts fortrinn innen miljøvennlig og regulerbar kraftproduksjon stadig mer lønnsomme. Dette gjelder videreutvikling av et integrert europeisk energimarked, det europeiske kvotehandelssystemet for CO_2 og målet om 20 % fornybar energibruk. Mer vindkraft og annen ikke-regulerbar kraftproduksjon gir større behov for regulerbar produksjonskapasitet. Utenfor Europa vil langsiktig velstandsutvikling og klimautfordringene gi behov for mer ren energi.

RESULTATDISPONERING

I statsbudsjettet for 2010 er utbyttet fra Statkraft til staten satt til 3740 millioner kroner. Dette tilsvarer 76 % av konsernresultatet etter skatt og minoritetsinteresser justert for urealiserte gevinster og tap. Utbyttet vil bli utbetalt fra Statkraft SF. For å gi Statkraft SF tilstrekkelig utbytteevne forslår styret følgende disponering av årsresultatet i Statkraft AS.

Beløp i millioner kroner	
Årsresultat i selskapsregnskapet til Statkraft AS	3 476
Disponering av årets resultat:	
Konsernbidrag fra Statkraft AS til Statkraft SF	7 420
Overføres fra annen egenkapital	3 944

Morselskapets frie egenkapital var 16 570 millioner kroner ved utgangen av året.

FREMTIDSUTSIKTER

Statkraft er ledende innen fornybar energi i Europa med produksjon og handel både i Norden og på kontinentet. Gjennom SN Power har konsernet etablert et godt fotfeste i Sør-Amerika og Asia innen fornybar energi.

Det er fortsatt betydelig usikkerhet knyttet til aktiviteten innen kraftkrevende industri både i Norden og på kontinentet. Forwardprisene for 2010 indikerer et noe høyere prisnivå enn i 2009. Lite nedbør i 4. kvartal 2009 og i starten av 2010 indikerer at vannkraftproduksjonen kan bli noe lavere i 2010, mens dagens prisbilde for gass kan gi grunnlag for en noe høyere gasskraftproduksjon. I løpet av 2009 er organisasjonen styrket som følge av stort tilfang av prosjekter. Samlet sett forventes derfor resultatet for 2010 å bli på nivå med 2009.

Statkraft har opparbeidet en stor portefølje av prosjekter som understøtter konsernets tredelte strategi; en industriell utvikler i Norge, en europeisk svingprodusent og en grønn global utvikler. Denne strategien støtter opp om både Norges ambisjoner på miljøsiden, EUs klimamål og de behovene for bærekraftig utvikling som nasjoner i Sør-Amerika og Asia står overfor. Dagens marked er fortsatt preget av at mange aktører er rammet av finanskrisen. Det åpner interessante muligheter for Statkraft med selskapets sterke industrielle posisjon.

I den politiske plattformen for flertallsregjeringen, som ble lagt frem i oktober 2009, uttales følgende: "regjeringen vil legge til rette for at Statkraft videreutvikles som en motor innenfor fornybar energi".

4. februar 2009 fremla styret Statkrafts strategiske plattform med tilhørende finansiell plan for Nærings- og handelsdepartementet i form av en anbefaling om å styrke egenkapitalen og redusere utbyttenivået. Det vil ha stor betydning for konsernet å få en snarlig avklaring på kapitalsituasjonen.

Styret i Statkraft AS
Oslo, 17. mars 2010

Arvid Grundekjøn
styrets leder

Berit Rødseth
styremedlem

Ellen Stensrud
nestleder

Halvor Stenstadvold
styremedlem

Hilde M. Tonne
styremedlem

Bertil (Pertti) Tiusanen
styremedlem

Thorbjørn Holøs
styremedlem

Odd Vanvik
styremedlem

Astri Botten Larsen
styremedlem

Bård Mikkelsen
konsernsjef

Erklæring fra styret og daglig leder

Vi erklærer etter beste overbevisning at konsernregnskapet for 2009 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven, samt at årsregnskapet for morselskapet for 2009 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge, og at regnskapsopplysningene gir et rettvisende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt at årsberetningen gir en rettvisende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

Styret i Statkraft AS
Oslo, 17. mars 2010

Arvid Grundekjøn
styrets leder

Berit Rødseth
styremedlem

Ellen Stensrud
nestleder

Halvor Stenstadvold
styremedlem

Hilde M. Tonne
styremedlem

Bertil (Pertti) Tiusanen
styremedlem

Thorbjørn Holøs
styremedlem

Odd Vanvik
styremedlem

Astri Botten Larsen
styremedlem

Bård Mikkelsen
konsernsjef